Lietas Nr. C29376621
Lietas arhīva Nr. C-1213-22/27
ECLI:LV:RLPT:2022:0311.C29376621.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 11.martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa,
tiesnesis U.Apsītis,
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" pieteikumā par juridiskā fakta konstatēšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021.gada 13.jūlijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" pieteikums par juridiskā fakta konstatēšanu ar ieinteresēto personu Latvijas valsti Valsts ieņēmumu dienesta personā.

Pieteikumā norādīts, ka pieteicēja pārvaldīšanā atrodas dzīvojamā māja Ģertrūdes ielā 73A, Rīgā (2018.gada 5.jūlijā mainīts mājas numurs no Ģertrūdes iela 73 uz Ģertrūdes iela 73A).

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 16.oktobra lēmumu apstiprināts maksātnespējīgas individuālā komersanta "Inženieru tīkli it" administratora pieteikums lietā Nr.C29702414 par izsoles akta apstiprināšanu, nolemjot apstiprināt izsoles aktu un nostiprināt nekustamo īpašumu neapdzīvojamo telpu Nr.601, 115,6 m2 platībā Ģertrūdes ielā 73, Rīgā, kadastra Nr.0100 912 8480, Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums 19242 601, uz SIA "A&R Investments", reģistrācijas Nr.40103693875, vārda. Lēmums stājies spēkā 2014.gada 4.novembrī.

Īpašnieks minēto nekustamo īpašumu nav reģistrējis zemesgrāmatā.

Ievērojot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas lēmumu lietā Nr.C29702414, pieteicējs uzsācis izrakstīt rēķinus īpašniekam par nekustamajam īpašumam nodrošinātajiem pārvaldīšanas un komunālajiem pakalpojumiem.

Tā kā SIA "A&R Investments" nenorēķinājās par saņemtajiem pakalpojumiem, pieteicējs vērsies tiesā ar pieteikumu par parāda piedziņu.

Ar Ogres rajona tiesas 2017.gada 18.aprīļa spriedumu lietā Nr.C24111416 pieteicēja prasība apmierināta un no SIA "A&R Investments" par labu pieteicējam piedzīts parāds par nekustamā īpašuma saņemtajiem apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem, ieskaitot tiesas izdevumus, 5744,85 EUR par laiku no 2014.gada 1.novembra līdz 2016.gada 30.aprīlim.

Ar Zemgales rajona tiesas 2018.gada 6.decembra spriedumu lietā Nr.C24120117 pieteicēja prasība apmierināta un no SIA "A&R Investments" par labu pieteicējam piedzīts parāds par nekustamā īpašuma saņemtajiem apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem, ieskaitot tiesas izdevumus, 4085,24 EUR par laiku no 2016.gada 1.maija līdz 2017.gada 31.augustam.

2020.gada 27.februārī pieteicējs saņēmis zvērināta tiesu izpildītāja paziņojumus izpildu lietās, kurā tiesu izpildītājs konstatējis, ka sprieduma lietā Nr.C24111416 un sprieduma lietā Nr.C24120117 izpilde nav iespējama.

Pēc pieteicēja datiem SIA "A&R Investments" parāds turpinājis pieaugt un par laiku no 2017.gada 1.septembra līdz 2021.gada 30.jūnijam sastāda 15423,64 EUR.

Pieteicējs konstatējis, ka, pamatojoties uz Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra valsts notāra 2018.gada 11.jūlija lēmumu, ar 2018.gada 11.jūliju atcelta SIA "A&R Investments" valde. 2020.gada 7.februārī Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrēta SIA "A&R Investments" darbības izbeigšana, pamatojoties uz Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra valsts notāra 2019.gada 19.decembra lēmumu Nr.6-12/153501, ar kuru vienlaikus tika uzaicinātas sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas iesniegt komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidatora iecelšanu.

2020.gada 11.septembrī SIA "A&R Investments" tika izslēgts no komercreģistra, ko apstiprina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" ievietotā publikācija.

Pieteicējam nebija iespējams iesniegt kreditora prasījumu likvidācijas procesā, jo likvidācijas procesā netika iecelts likvidators.

Tā kā SIA "A&R Investments" ir likvidēts un nekustamais īpašums ir palicis bez īpašnieka, tas ir uzskatāms par bezīpašnieka mantu. Ir nepieciešams konstatēt juridisku faktu un atzīt nekustamo īpašumu par bezīpašnieka manu, kas piekrīt valstij.

Pieteikums pamatos ar Civilprocesa likuma 251.panta 6.punktu, 253.pantu, 254.pantu, 288.pantu, 289.pantu, 290.pantu, 291.pantu.

Pieteicējs lūdz tiesu konstatēt juridisku faktu, ka neapdzīvojamā telpa Nr.601 115,6 m2 platībā Ģertrūdes ielā 73, Rīgā, ir bezīpašnieka manta.

[2] 2021.gada 19.augustā tiesā saņemti ieinteresētās personas Valsts ieņēmumu dienesta paskaidrojumi par pieteikumu.

Valsts ieņēmumu dienests konstatējis, ka lietā ir jākonstatē juridiskais fakts, ka nekustamais īpašums – neapdzīvojamā telpa Nr.601, kas atrodas Ģertrūdes ielā 73, Rīgā, ir bezīpašnieka manta, kas piekrīt valstij. Minēto nepieciešams konstatēt, jo komersants, kurš iegādājies nekustamo īpašumu izsolē, nereģistrēja savas īpašuma tiesības zemesgrāmatā un 2020.gada 11.septembrī tika izslēgts no komercreģistra.

Atbilstoši likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 8.panta 3.punktam Valsts ieņēmumu dienests veic valstij piekritīgās mantas uzskaiti, kontroli par tās novērtēšanu, realizāciju, nodošanu bez maksas, iznīcināšanu un ieņēmumu iemaksu valsts budžetā kārtībā, kādā to nosaka Ministru kabineta noteikumi.

Valsts ieņēmumu dienests nodrošina rīcību ar valstij piekritīgu mantu pēc tam, kad ir saņemts tiesas spriedums par mantas atzīšanu par bezīpašnieka mantu. Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā nav apsvērumu, lai celtu iebildumus vai izteiktu līgumus, kā arī nav citu apstākļu, ko uzskatīt par nozīmīgiem minētās lietas izskatīšanai.

[3] Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu civillietu tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Par civillietas iztiesāšanu rakstveidā tiesa laikus informē lietas dalībniekus, nosakot termiņu papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai.

Ar tiesneša 2021.gada 29.oktobra lēmumu noteikta lietas izskatīšana rakstveida procesā 2022.gada 11.martā, kā arī noteikts termiņš lietas dalībniekiem papildu paskaidrojumu vai citu procesuālo lūgumu iesniegšanai.

Līdz lietas izskatīšanai papildus paskaidrojumi nav iesniegti.

Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā lietas dalībnieki ir savlaicīgi informēti, 2021.gada 2.novembrī nosūtot informatīvu paziņojumu uz lietas dalībnieku norādīto elektroniskā pasta adresi (lietas 95.-98.lapa).

Tādējādi par lietas izskatīšanas laiku un vietu lietas dalībniekiem ir paziņots Civilprocesa likuma 56.panta noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 8.panta pirmajai daļai tiesa noskaidro lietas apstākļus, pārbaudot pierādījumus, kuri iegūti likumā noteiktajā kārtībā.

[5] Ar lietas materiāliem pierādīts, ka pieteicēja pārvaldīšanā atrodas dzīvojamā māja Ģertrūdes ielā 73A, Rīgā.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 16.oktobra lēmumu apmierināts maksātnespējīgā individuālā komersanta "Inženieru tīkli it" administratora pieteikums par izsoles akta apstiprināšanu, nolemjot apstiprināt 2014.gada 24.jūnija izsoles aktu un nostiprināt nekustamo īpašumu neapdzīvojamo telpu Nr.601, 115,6 m2 platībā Ģertrūdes ielā 73, Rīgā, kadastra Nr.0100 912 8480, Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums 19242 601, uz SIA "A&R Investments", reģistrācijas Nr.40103693875, vārda. Lēmums stājies spēkā 2014.gada 4.novembrī (lietas 24.-25.lapa).

Civillikuma 1033.panta 3.punktā noteikts, ka bez īpašnieka gribas īpašuma tiesība izbeidzas ar tiesas spriedumu, ar kuru lieta piespriesta citam. Vadoties no Civillikuma 1033.panta 3.punkta individuālā komersanta "Inženieru tīkli it" īpašuma tiesības minēto nekustamo īpašumu ir beigušās 2014.gada 4.novembrī, t.i. ar brīdi, kad spēkā stājies nolēmums par izsoles akta apstiprināšanu un īpašuma nostiprināšanu uz ieguvēja vārda.

Tādējādi SIA "A&R Investments" ir ieguvusi īpašuma tiesības uz norādīto nekustamo īpašumu ar tiesas lēmuma, ar ko īpašums nostiprināts uz ieguvēja vārda, spēkā stāšanās dienu.

[6] No lietas materiāliem redzams, ka komercreģistrā 2020.gada 11.septembrī izdarīts ieraksts par SIA "A&R Investments" izslēgšanu no komercreģistra. Arī no Uzņēmumu reģistra datiem redzams, ka SIA "A&R Investments" ir likvidēta.

Ar sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra šī kapitālsabiedrība kā tiesību subjekts (juridiska persona) beidz pastāvēt. Tādējādi SIA "A&R Investments" piederošā manta ir palikusi bez īpašnieka.

Valstij uz likuma pamata piekrīt bezmantinieku manta un nekustamas bezīpašnieka lietas (Civillikuma 416.pants, 417.pants, 930.pants).

[7] Normatīvie akti tieši nenosaka kārtību, kādā mantu atzīst par bezīpašnieka (bezmantinieka), bet tiesa konstatē juridiskos faktus (par bezīpašnieka mantu) tad, ja iesniedzējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina šos faktus (saskaņā ar Civilprocesa likuma 37.nodaļu).

Civilprocesa likuma 288.panta pirmā un trešā daļa noteic, ka tiesa izskata lietas par tādu faktu konstatēšanu, no kuriem atkarīga fizisko un juridisko personu mantisko un nemantisko tiesību rašanās, grozīšanās vai izbeigšanās. Tiesa konstatē arī citus faktus, kuriem ir juridiska nozīme, ja spēkā esošie normatīvie akti neparedz citādu kārtību to konstatēšanai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 288.panta pirmajai daļai un 289.pantam tiesa var sevišķā tiesāšanas kārtībā konstatēt juridisku faktu, pastāvot sekojošiem nosacījumiem: 1) no konstatējamā fakta ir atkarīga fizisko vai juridisko personu mantisko un nemantisko tiesību rašanās, grozīšanās vai izbeigšanās (faktam ir juridiska nozīme); 2) likums neparedz citādu kārtību šī fakta konstatācijai; 3) pieteicējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina šo faktu, vai šie dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot; 4) fakta konstatēšana nav saistīta ar sekojoša, tiesai pakļauta strīda par tiesībām izlemšanu prasības tiesvedības kārtībā.

No Ministru kabineta 2013.gada 26.novembra noteikumiem Nr.1354 "Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā" izriet, ka ir nepieciešams tiesas spriedums par attiecīgās mantas atzīšanu par bezīpašnieka vai bezmantinieka mantu.

Tiesa secina, ka pastāv priekšnoteikumi juridiska fakta konstatēšanai, jo konkrētajā gadījumā tam ir juridiska nozīme un spēkā esošie normatīvie akti neparedz citādu kārtību fakta konstatēšanai.

Tātad pieteicējs, lai atzītu no komercreģistra izslēgtās juridiskās personas nekustamo īpašumu kā bezsaimnieka (bezmantinieka) mantu, kas ir piekritīga valstij, var iesniegt tiesā pieteikumu par šāda juridiskā fakta konstatēšanu. Tālākās darbības ar šādu mantu, pēc tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, ir noteiktas Ministru kabineta 2013.gada 26.novembra noteikumos Nr. 1354 "Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā".

[8] Likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 8.panta 3.punkts noteic, ka Valsts ieņēmumu dienests uzskaita valstij piekritīgo mantu, nodrošina kontroli par tās novērtēšanu, realizāciju, nodošanu bez maksas, iznīcināšanu un ieņēmumu iemaksu valsts budžetā. Kārtību, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā, nosaka Ministru kabinets.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 26.novembra noteikumu Nr.1354 "Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā" 3.punktu Valsts ieņēmumu dienests pieņem un uzskaita valstij piekritīgo mantu.

Tātad saskaņā ar likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 8.panta 3.punktu un Ministru kabineta 2013.gada 26.novembra noteikumu Nr.1354 "Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaite, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā" 3.punktu Valsts ieņēmumu dienests kā ieinteresētā persona pārstāv lietā Latvijas valsti kā iestāde, kas ir tiesīga pieņemt un uzskaitīt valstij piekritīgo mantu.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 5.panta pirmo daļu tiešās pārvaldes iestādes, kas ir arī Valsts ieņēmumu dienests (likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 1.pants), pārstāv Latvijas Republiku. Valsts ieņēmumu dienests nav norādījis citu iestādi, kuras kompetencē būtu valsts interešu pārstāvība tiesā un kura īstenos valsts interešu pārstāvību, līdz ar to tiesa secina, ka Valsts ieņēmumu dienests lietā pārstāv Latvijas valsti.

Valsts ieņēmumu dienests iebildumus par mantas atzīšanu par bezīpašnieka mantu, kas piekrīt valstij, nav cēlis un norādījis, ka ir tiesīgs ņemt nekustamo īpašumu valsts uzskaitē uz tiesas nolēmuma pamata.

[9] Valstij uz likuma pamata piekrīt bezmantinieku manta un nekustamas bezīpašnieka lietas (Civillikuma 416., 417. un 930.pants). Saskaņā ar Civillikuma 930.panta piezīmi nekustamas bezīpašnieka lietas piekrīt valstij.

Lietā nav ziņu, ka kāda persona būtu pieteikusi savas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, līdz ar to šāds īpašums saskaņā ar Civillikuma 930.pantu atzīstams par bezīpašnieka manta.

Lai nodrošinātu pieteicēja tiesības uz viņam ar tiesas spriedumu piespriestās naudas summas saņemšanu, tiesa atzīst, ka ir konstatējams juridiskais fakts, ka likvidētās SIA "A&R Investments" nekustamais īpašums neapdzīvojamā telpa Nr.601, 115,6 m2 platībā Ģertrūdes ielā 73, Rīgā, ir bezīpašnieka manta, kas piekritīga valstij.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 97.pantu, 190.pantu, 193.pantu, 256.pantu, 292.pantu, tiesa

nosprieda:

Pieteikumu apmierināt.

Konstatēt juridisku faktu, ka nekustamais īpašums neapdzīvojamā telpa Nr.601, 115,6 m2 platībā Ģertrūdes ielā 73, Rīgā, kadastra Nr.0100 912 8480, Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījums 19242 601, ir bezīpašnieka manta, kas piekrītīga Latvijas valstij.

Juridiskais fakts konstatēts, lai Latvijas valsts varētu rīkoties ar tai piekritīgo bezīpašnieka mantu atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnesis U.Apsītis

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.